

Právotvorná pravomoc veřejné správy

MP615Z Správní právo I

12. přednáška 9. 5. 2019
Stanislav Kadečka

1

Obsah přednášky

Základní pojmy a východiska správní právo tvorby, její postavení v právním řádu a v činnosti orgánů veřejné moci, legislativní proces a legislativní pravidla, právní předpisy vlády a orgánů státní správy, právo tvorba územní samosprávy: právní předpisy obcí a krajů v právní teorii, pozitivněprávní úpravě a veřejnosprávní praxi, státní dozor nad právo tvorbou obcí a krajů; relevantní judikatura Ústavního soudu)

2

Veřejná správa ve funkčním pojetí

- cíle – úkoly – funkce – metody působení – formy realizace
- formy realizace právní/neprávní
- právní formy realizace
 - normativní správní akty (interní/externí)
 - individuální správní akty (interní/externí)
 - smíšené správní akty
 - veřejnoprávní smlouvy
 - faktické úkony

3

Normativní správní akty

- obecnost, abstraktnost
- podzákonné akty
 - prováděcí
 - prvotní
- podmínkou platnosti jejich publikace

- nařízení vlády
- právní předpisy ministerstev a ostatních orgánů státní správy
- obecně závazné vyhlášky krajů a obcí
- nařízení krajů a obcí

4

Nařízení vlády

- čl. 78 Ústavy
*K provedení zákona a v jeho mezích je vláda **oprávněna vydávat nařízení**. Nařízení podepisuje předseda vlády a příslušný člen vlády.*

- čl. 79 odst. 3 Ústavy
*Ministerstva, jiné správní úřady a orgány územní samosprávy **mohou na základě a v mezích zákona vydávat právní předpisy, jsou-li k tomu zákonem zmocněny.***

5

Nařízení vlády

- není zapotřebí explicitní zákonné zmocnění k provedení zákona
- vůle vlády není neomezená – limitace Ústavou, mez. smlouvami, obecnými právními principy
- návrh usnesení předkládá člen vlády
- pro přípravu projednávání a předkládání platí Legislativní pravidla vlády a jednací řád vlády se použije podpůrně
- podpis předsedy a příslušného člena vlády
- vyhláší se ve Sbírce zákonů
- možnost zrušení Ústavním soudem

6

Právní předpisy orgánů státní správy

- zmocnění v zákoně – jednoznačnost a zřetelnost
- nejen ministerstva a další ústřední orgány státní správy
 - například i ČNB, Státní veterinární správa, AOPK ČR, krajská hygienická stanice...
- postup upravují Legislativní pravidla vlády
- publikace zpravidla ve Sbírce zákonů (celostátní působnost)
- možnost zrušení Ústavním soudem

7

Právní předpisy územních samosprávných celků

- pravomoc obcí a krajů vydávat
 - obecně závazné vyhlášky v samostatné působnosti
 - nařízení (rady) v přenesené působnosti
- podmínkou platnosti vyhlášení – zpravidla na úřední desce po dobu 15 dnů/Věstníku právních předpisů kraje
- účinnost zpravidla 15. den po vyhlášení x naléhavý právní zájem

8

Obecně závazné vyhlášky obcí

- § 10 zákona o obcích, § 44 zákona o hl. m. Praze
 - k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
 - pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných, sportovních a kulturních podniků,
 - k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, nebo
 - stanoví-li tak zvláštní zákon (např. zákon o místních poplatcích, zákon o odpadech)
- vyhrazená pravomoc zastupitelstva
- zasílá Ministerstvu vnitra (MV)
- rozpor se zákonem
 - výzva k nápravě ze strany MV, pozastavení účinnosti
 - pozastavení účinnosti
 - návrh Ústavnímu soudu (srov. tzv. jirkovský náleží Pl. ÚS 45/06, nálezy ve věci sedacích vyhlášek – Varnsdorf, Litvínov, Most)⁹

Nařízení obcí

- § 11 zákona o obcích, § 44 zákona o hl. m. Praze
 - na základě zákona
 - v mezích zákona
 - výslovné zákonné zmocnění
- vyhrazená pravomoc rady
- př. tržní řád
- zasílá krajskému úřadu (KÚ)
- rozpor se zákonem
 - výzva k nápravě ze strany KÚ, pozastavení účinnosti
 - pozastavení účinnosti
 - návrh Ústavnímu soud

10

Obecně závazné vyhlášky krajů

- § 6 zákona o krajích
 - v mezích samostatné působnosti jen, stanoví-li tak zákon (např. § 43 odst. 11 zákona o odpadech „Závaznou část plánu odpadového hospodářství kraje a její změnu vyhlásí kraj obecně závaznou vyhláškou.“)
- vyhrazená pravomoc zastupitelstva
- zasílá Ministerstvu vnitra (MV)
- rozpor se zákonem
 - výzva k nápravě ze strany MV, pozastavení účinnosti
 - pozastavení účinnosti
 - návrh Ústavnímu soudu (srov. tzv. jirkovský nález Pl. ÚS 45/06, nálezy ve věci sedacích vyhlášek – Varnsdorf, Litvínov, Most)

11

Nařízení krajů

- § 7 zákona o krajích
 - na základě zákona
 - v mezích zákona
 - výslovné zákonné zmocnění
- vyhrazená pravomoc rady
- např. zákon o ochraně přírody a krajiny – nařízení o zřízení přírodního parku
- zasílá příslušnému ministerstvu
- rozpor se zákonem
 - výzva k nápravě ze strany příslušného ministerstva, pozastavení účinnosti
 - pozastavení účinnosti
 - návrh Ústavnímu soud

12

Literatura

- PRŮCHA, Petr. *Správní právo: obecná část*. 8., dopl. a aktualiz. vyd., (V nakl. Doplněk 3.). Brno: Doplněk, 2012.
- HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: obecná část*. 9. vydání. Praha: C.H. Beck, 2016.
- SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. Praha: ASPI, 2005.
